

Соколов Ю. В.

кандидат педагогічних наук, асистент
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
м. Тернопіль,

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ НАПРЯМ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Якість підготовки майбутніх педагогів, а також формування самостійності, комунікабельності, мобільності, технологічних якостей в цілому залежить від створення та впровадження вищим навчальним закладом нових конкурентоздатних технік, технологій відповідно до досягнень та вимог сучасної науки і техніки.

На сьогоднішній день ринок праці диктує нові вимоги до фахівців різних галузей, зокрема і до педагогічних працівників. Серед пріоритетних наступні: креативність, компетентність, здатність пристосовуватися в нових нестандартних ситуаціях та впроваджувати нові ідеї в процесі професійної діяльності.

У Законі України «Про вищу освіту»[1] зазначено, що зміст вищої освіти, зумовлений цілями і потребами суспільства. Система знань, умінь і навичок, професійних, світоглядних і громадянських якостей фахівця має бути сформована в процесі навчання з урахуванням перспектив розвитку суспільства, науки, техніки, технологій, культури і мистецтва.

Особистісно-орієнтований підхід в освіті є домінуючий в структурі якого компетентнісний підхід відіграє основну роль. Саме під час формування компетенцій активно проявляються наступні види діяльності: комунікативна, пізнавальна, фізична, естетична та ін..

Проблемою реалізації компетентнісного підходу в освіті розглядалися наступними науковцями: Н. Бібік, О. Бондаревської, І. Єрмакова, І. Зимньої, О. Локшиної, О. Овчарук, О. Пометун, О. Савченко, В. Серікова, Л. Сохаль, О. Сухомлинської.

Аналізуючи науково-методичну літературу та праці дослідників наведу декілька прикладів тлумачення поняття «компетентність» та «компетентнісний підхід».

У «Великому тлумачному словнику української мови» сказано, що компетентність – певна сума знань в особі, яка дозволяє їй міркувати про що-небудь, висловлювати переконливу, авторитетну думку[2].

І. Зязюн вважає компетентність високим рівнем умілості, звичкою, способом життєдіяльності, уявним показником саморозвитку особистості [3].

О. Спірін стверджує, що «компетентність» – це комплекс взаємопов'язаних знань, умінь і навичок, якими повинен володіти випускник з позиції майбутньої, безпосередньої практичної діяльності [4].

В. Химинець поняття «компетентнісний підхід» ототожнює зі спрямованістю освітнього процесу на формування та розвиток ключових (базових, основних) і предметних компетентностей особистості. Компетентнісний підхід скеровує освіту на формування цілого набору компетентностей (знань, умінь, навичок, ставлень тощо), якими мають оволодіти майбутні фахівці [5].

Компетентнісний підхід є домінуючим у підготовці майбутніх педагогів і передбачає виокремлення необхідного комплексу знань, умінь, навичок (предметних компетенцій), що дозволяє продуктивно здійснювати діяльність, та уміло використовувати комплекс у професійній діяльності. Під час вивчення тем дисциплін у студентів формуються певні знання і поняття, а також оволодіння практичними вміннями та навичками під час моделювання ситуацій. Навчальна ситуація, що створена на занятті, має спонукати студентів до прийняття правильних рішень та дій, а також розширює їх світогляд і поглиблює рівень набутих практичних умінь і навичок.

Отже, під компетентністю розуміємо інтегральну якість фахівця, який не тільки володіє певними знаннями та набутими вміннями в процесі навчання але і має здатність використовувати їх в професійній діяльності.

Література

1. Закон України «Про вищу освіту», № 1060-ХІІ від 23.05.1991 // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1991. – № 34. – Ст. 451.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови: словник довідник/ Уклад.іголов.ред. В.Т. Бусел – Київ – Ірпінь: Перун – 2001 р.
3. Зязюн І. А. Філософія поступу і прогнозу освітньої системи / І.А. Зязюн // Педагогічна майстерність: проблеми, пошуки, перспективи:[монографія]. – К.; Глухів : РВВ ГДПУ, 2005. – С. 10–18.
4. Спірін О. М. ; [наук. ред. акад. М. І. Жалдака]. – Житомир :Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2007. – 300 с.
5. Химинець В.В. Інноваційна освітня діяльність / В.В.Химинець. – Тернопіль: Мандрівець, 2009. – 360 с
6. Холодная М.А. Психология интеллекта. Парадоксы исследования. –СПб.: Питер, 2002. – 272 с. (Серия “Мастера психологии”).

Сонга В. Б.

канд. пед. наук, викладач кафедри сфери обслуговування, технологій та охорони праці
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль

МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ

Сьогодні доцільно розглядати особливості дистанційного навчання за різними напрямками адже через карантинні обмеження студенти інколи не мають змоги навчатися офлайн.

Використання веб-сайтів та мобільних додатків дає змогу студентам оперативно отримувати актуальну інформацію щодо того чи іншого навчального питання. При цьому інтернет-ресурси дають змогу навчати студентів в умовах дистанційної освіти, що сприяє отриманню знань та з'являється більше можливостей для самостійної роботи студентів. Види дистанційного навчання залежать з одного боку від інформаційних програмних засобів, а з іншого від специфіки навчального предмету, дидактичної мети, рівня підготовленості студентів тощо.

Щодо технологічно підготовки, то окремі методичні особливості використання комп'ютерної техніки на заняттях технічного спрямування висвітлені у публікаціях М. Жалдака, І.Морзе, Ю.Рамського, В. Сидоренка, Р. Горбатюка, В. Сопіги, Л. Шевчук та ін. [1–4].

Для ефективного застосування інтернет-ресурсів в умовах дистанційного навчання необхідне забезпечення комп'ютерами з виходом до інтернету. Окрім цього можливе навчання з використанням мобільних додатків, що встановлюються у гаджети студентів. Дистанційне навчання може відбуватися з використанням різноманітних месенджерів (Skype, Viber, WhatsApp тощо) та за допомогою спеціального навчального середовища, наприклад Moodle.

У процесі підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технологій провідне місце займає навчання студентів особливостей конструювання, проектування, побудови та читання креслеників, розробки технологічних карт тощо. Вивчення зазначених питань в умовах дистанційного викладання має свої особливості. Розглянемо приклад навчання студентів конструюванню барної полицки з використанням програми Компас-3D в умовах дистанційної підготовки.

Спочатку студентів слід ознайомити з 3D моделями проектованого виробу та їх аналогів. Далі доцільно запропонувати студентам розробити власну 3D модель кожної деталі виробу.

Після успішної розробки всіх елементів, майбутнім учителям технологій варто запропонувати побудову виглядів деталей в автоматичному режимі. При цьому їм доцільно